

Finansdepartementet
remissvar@regeringskansliet.se
(kopia till fi.ofa.sfo@regeringskansliet.se)

Remissvar över betänkandet SOU 2025:13 En effektivare organisering av mindre myndigheter- analys och förslag

Sammanfattning

Statens servicecenter har gått igenom betänkandet utifrån de perspektiv som myndigheten har att beakta och vill framföra följande:

- Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om ökad anslutning till centraliserade tjänster för mindre myndigheter.
- Statens servicecenter tillstyrker delvis utredningens förslag om att ge Statens servicecenter i uppdrag att utreda förutsättningarna att tillhandahålla ett förvaltningsgemensamt e-arkiv.
- Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om att ge Statens servicecenter i uppdrag att erbjuda konsulttjänster inom säkerhetsområdet.
- Statens servicecenter delar utredningens förslag om att statliga myndigheter, som utgångspunkt, bör vara anslutna till statliga funktioner för resurssamverkan. Statens servicecenter delar utredningens bedömning att vissa administrativa stödverksamheter även fortsättningsvis behöver bygga på centraliserade, myndighetsgemensamma lösningar för att stordriftsfördelar, kvalitetsvinster samt hög säkerhet ska kunna åstadkommas.

- Statens servicecenter delar utredningens bedömning att statliga myndigheters frivilliga anslutning till centraliserad statlig resurssamverkan medför allvarliga risker utan en kompletterande styrning av myndigheterna. För statliga myndigheter som väljer att inte vara anslutna till statlig resurssamverkan bör ett redovisningskrav införas.
- Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om att ge Statskontoret i uppdrag att tillhandahålla information till berörda myndigheter på samma ort om förestående tidpunkter för förlängning eller uppsägning av hyresavtal.

1 Utredningens förslag avseende anslutning till resurssamverkan (avsnitt 7.3)

Statens servicecenter tillstyrker i huvudsak utredningens förslag i avsnitt 7.3.1 avseende de statliga myndigheternas anslutning till resurssamverkan. Som huvudregel bör statliga myndigheter vara anslutna till statliga funktioner för resurssamverkan, i syfte att säkerställa att statens resurser används effektivt.

När det gäller anslutning till Statens servicecenters administrativa tjänster vill myndigheten framhålla att för det fall den förordningsreglerade anslutningen till myndighetens tjänster inom löneadministration och e-handel upphävs behöver regeringen på annat sätt säkerställa en fortsatt bred anslutning till myndighetens tjänster för att stordriftsfördelar, kvalitetsvinster och hög säkerhet ska kunna åstadkommas. I avsaknad av en sådan styrning försvåras den centraliserade statliga resurssamverkan som bedrivs i Statens servicecenters regi och det finns en risk för att det för myndighetskollektivet samlat blir högre kostnader för den statliga

administrationen. Statens servicecenter delar utredningens bedömning om ett behov av ökad styrning avseende resurssamverkan.

Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om att statliga myndigheter som väljer att inte vara anslutna till statlig resurssamverkan ska kunna redovisa hur andra alternativ är mer effektiva i fråga om kostnader, kvalitet och säkerhet samt hur myndigheterna säkerställt egen beställarkompetens. Samtidigt ska det framhållas att en sådan redovisning endast kan utgå från den enskilda myndighetens behov och inte dess påverkan på det samlade myndighetskollektivet. Endast regeringen kan ansvara för helheten och påverkan på förvaltningen i sin helhet. Om antalet myndigheter som deltar minskar, påverkar det i normalfallet kostnadseffektiviteten i verksamheten som bedrivs i resurssamverkan och gemensamma kostnader kommer att behöva slås ut på färre myndigheter. Det kan ifrågasättas om det är rimligt att de myndigheter som kvarstår i resurssamverkan i ett sådant fall ska belastas med ökade avgiftsuttag.

Vidare tillstyrker Statens servicecenter utredningens förslag i avsnitt 7.3.2 om att mindre myndigheter som inte är fullt anslutna till centraliserade tjänster ska inleda en anslutningsprocess såtillvida de inte kan visa att andra alternativ är en mer lämplig lösning i fråga om kostnader, kvalitet och säkerhet.

2 Utredningens förslag avseende e-arkiv (avsnitt 7.3)

I utredningen föreslås att Statens servicecenter och Riksarkivet ges ett gemensamt uppdrag att analysera nuvarande förutsättningar för att tillhandahålla ett e-arkiv till andra statliga myndigheter i form av en avgiftsfinansierad tjänst.

Utifrån Riksarkivets befintliga uppdrag att ta emot arkivleveranser för slutarkivering från statliga myndigheter bedömer Statens servicecenter att Riksarkivet har bäst förutsättningar att vara den statliga myndighet som ges i uppdrag att tillhandahålla även ett förvaltningsgemensamt e-

arkiv. Mot denna bakgrund förslår Statens servicecenter att Riksarkivet ensamt ges i uppdrag att utreda förutsättningarna att inrätta ett förvaltningsgemensamt e-arkiv.

Statens servicecenter har dock identifierat att det finns en stor efterfrågan av kunskapshöjande insatser hos små och medelstora myndigheter avseende gällande arkivbestämmelser. Statens servicecenter skulle därför ställa sig positiv till ett särskilt uppdrag att utreda förutsättningarna att tillhandahålla kompetenshöjande tjänster avseende gällande arkivbestämmelser riktat till små och medelstora myndigheter. Statens servicecenter föreslår att ett sådant uppdrag genomförs i samverkan med Riksarkivet.

3 Utredningens förslag om kompetensstöd i säkerhetsfrågor (avsnitt 7.3)

Utredning konstaterar att statlig resurssamverkan bör utvidgas till att även omfatta tillhandahållande av kompetensstöd i säkerhetsfrågor.

Statens servicecenter delar utredningens bedömning om att det finns ett stort behov av kompetensstöd hos statliga myndigheter, särskilt mindre myndigheter, avseende administrativa säkerhetstjänster. Det förändrade säkerhetsläget innebär ett ökat behov av fördjupad specialistkompetens som mindre myndigheter rimligtvis inte kan förväntas ha möjligheter att fullt ut inneha.

Statens servicecenter tillhandahåller redan idag i mindre utsträckning kompetensstöd avseende administrativa säkerhetstjänster till andra myndigheter, inom områdena signalskydd och säkerhetsskydd.

3.1 Myndigheternas behov av stöd

Under 2021 genomförde Statens servicecenter ett pilotprojekt där syftet var att undersöka möjligheten och förutsättningarna för att tillhandahålla administrativa säkerhetstjänster till andra myndigheter. Slutsatserna i den rapport som upprättades efter pilotprojektet var följande:

- Det finns ett mycket stort behov av stöd avseende administrativa säkerhetstjänster hos andra myndigheter.
- Små och medelstora myndigheter har ofta själva svårt att uppfylla alla krav som ställs inom säkerhetsområdet med de resurser de har.
- Statens servicecenter har möjlighet att utveckla administrativa säkerhetstjänster som bidrar till att effektivisera statsförvaltningen och höja säkerheten inom statsförvaltningen.
- Statens servicecenter kan i leveransen av administrativa säkerhetstjänster dra nytta av och använda de arbetssätt och metodstöd som utvecklats i myndighetens interna säkerhetsarbete.
- Statens servicecenter kan tillhandahålla specialistkompetens och samarbete med expertmyndigheter som främst små och medelstora myndigheter inte har möjlighet att själva bygga upp.

Önskemål om utökat stöd avseende säkerhet och civilt försvar har även framkommit till Statens servicecenter i andra sammanhang, till exempel i kunddialoger och samverkansdagar. Även stora myndigheter har i dialoger lyft ett behov av stöd gällande exempelvis säkerhetsskydd, signalskydd och Rakel.

3.2 Statens servicecenters förutsättningar att erbjuda administrativa säkerhetstjänster

I utredningen SOU 2023:54 Centraliseringen av administrativa tjänster till Statens servicecenter – en utvärdering, ingick att analysera och utvärdera hur Statens servicecenters systematiska arbete med bland annat säkerhetsskydd, it- och informationssäkerhet bedrivs. Utredningen konstaterade att Statens servicecenter är rustade för, och bedriver, ett systematiskt säkerhets- och säkerhetsskyddsarbete som bidrar både direkt och indirekt till kundmyndigheternas säkerhet i

exempelvis tjänster inom lön, ekonomi och e-handel. Utifrån Statens servicecenters befintliga uppdrag att tillhandahålla och utveckla administrativa tjänster ser myndigheten positivt på att få ett uppdrag att utreda förutsättningarna för att erbjuda konsulttjänster även inom säkerhetsområdet.

Statens servicecenter föreslår vidare att utveckling av administrativa säkerhetstjänster och samverkan med andra myndigheter som ansvarar för säkerhets- och civilförsvarsfrågor sker parallellt. Statens servicecenter ställer sig positiv till att samordna det gemensamma uppdrag som föreslås i avsnitt 7.3.4 till de myndigheter som ansvarar för olika säkerhets- och civilförsvarsfrågor respektive myndigheter som ansvarar för tillhandahållande av administrativa tjänster. Det vill säga att gemensamt utreda statliga myndigheters behov av kompetensstöd inom olika säkerhetsområden, analys om huruvida tjänsterna ska vara avgiftsbelagda samt hur de bör vara utformade och levereras till statliga myndigheter.

4 Övriga förslag

4.1 Utredningens förslag avseende myndigheters lokalförsörjningsansvar (avsnitt 7.3)

Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om att ge Statskontoret (tidigare ESV) i uppdrag att tillhandahålla information till berörda myndigheter på samma ort om förestående tidpunkter för förlängning eller uppsägning av hyresavtal.

Statens servicecenter tillstyrker utredningens förslag om att mindre myndigheter ska kunna visa att förhyrning av egna lokaler är kostnadsmässigt och verksamhetsmässigt mest fördelaktigt, annars ska lokalförsörjningen säkerställas genom samlokalisering med annan myndighet.

Statens servicecenter är en av statens större lokalhållare med kontor över hela landet. Myndigheten har även ett särskilt bemyndigande kring lokalsamverkan. Statens servicecenter ser generellt positivt på

ökad lokalsamverkan och att fortsatt bidra i frågan, både inom staten och i förhållande till kommuner.

4.2 Utredningens utgångspunkt gällande konsultstöd från resurssamverkan (avsnitt 7.3)

Statens servicecenter instämmer i att utgångspunkten bör vara att mindre myndigheter vid kompetensförsörjningsbehov gällande administrativt stöd använder sig av konsultstöd genom statlig resurssamverkan, till exempel från Statens servicecenter, om myndigheterna inte kan visa att rekrytering av egen personal tillgodoser behovet på ett bättre sätt. Statens servicecenters konsultstöd ges idag inom ekonomi, HR och säkerhet men behovet är stort även inom flera andra administrativa områden, som t.ex. operativt upphandlingsstöd. Statens servicecenter ställer sig positiv till att kunna erbjuda konsultstöd inom andra administrativa områden än vad myndigheten gör idag.

I detta ärende har generaldirektör Åsa Lindh beslutat efter föredragning av enhetschef Elisabeth Fahlin. I den slutliga handläggningen har också rättschef Mikael Vall deltagit.